

## Plenum

**Onsdag 18.10.2017 kl. 14.00—16.45**

**5. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om energicertifikat för byggnader och av 3 och 5 § i lagen om informationssystemet för byggnaders energicertifikat**

Regeringens proposition RP 86/2017 rd  
Utskottets betänkande MiUB 12/2017 rd

*Första behandlingen*

**Andre vice talman Arto Satonen:** Ärende 5 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger miljöutskottets betänkande MiUB 12/2017 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen.

*Debatt*

16.21 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa herra puhemies! Halusin käyttää tässä puheenvuoron, koska asia on minulle pitkältä ajalta tuttu ja sillä tavalla lähellä sydäntä, että aikanaan ministerinä toimiessani tuli Omakotiliiton hyvin arvokas kansalaisaloite omakotitaloja koskevasta energiatodistuksesta, sen kehittamisestä ja parantamisesta, koska — ymmärrän — hyvin oikeutetusti moni kansalainen ja omakotiasuja näki ja näkee edelleen tilanteen sellaisena, että itse todistuksesta ja sen vaikeaselkoisuudesta ja muusta on enemmän haittaa kuin todellisia, sinänsä tarkoituspäältä hyviä hyötyjä, mitä sillä tavoitellaan. Mielestäni se oli ihan oikea ja tärkeä asia, että tämä kansalaisaloite silloin tuli, ja tuolloinhan ministerinä halusin ottaa sellaista kantaa, että jos joskus on jotain säädetty mutta on koettu, että parantamisen varaa on, niin silloin voi lähteä myös parantamaan. Halusin ottaa vähän koppia siitä ja tein aloitteen, että mikäli eduskunta niin haluaa, olen valmis toimimaan sen puolesta, että ensinnäkin Euroopan unionissa tätä direktiiviä näin normien purun hengessä, puhemies, muutettaisiin siten, että Suomessa voitaisiin palata sille linjalle, mikä Suomella aikanaan oli — oliko se vuonna 98, kun tämä direktiivi ensimmäistä kertaa laadittiin. Suomi silloin halusi, että energiatodistukset olisivat pientaloille vapaaehtoisia. Pitkään pyrimme siihen, kunnes sitten EU:sta tuli senkaltaista säätelyä, että tähän oli pakko mennä. Mutta koska myös EU:ssa on ollut tämä norminpurkuhenki, niin mielestäni siihen sopisi erinomaaisesti se, että Suomi vahvasti ajaisi nyt sitä, että Suomella olisi mahdollisuus tämä vapaaehtoinen energiatodistus saada voimaan vanhojen pientalojen osalta. Ja tällöin, puhemies... [Puhemies koputtaa] — Tulen hetkeksi sinne, saan tämän...

**Toinen varapuhemies Arto Satonen:** Puheenvuoroa voi jatkaa puhujapöytästä. [Puhuja siirtyy puhujakorokkeelle]

## Punkt i protokollet PR 106/2017 rd

Tällöin jo, puhemies, silloiselta komissaarilta tuli kirjeeseeni vastaus, että kyllä tätä RE-FIT-hanketta EU:ssa on vireillä ja seuraavassa listauksessa sitten katsomme ja palaamme asiaan. Ikään kuin sellaista tietynlaista myötäkarvaakin sieltä jo tuli. Asia on sen jälkeen jäänyt seuraavan hallituksen haltuun, ja minusta edelleen, puhemies, olisi hyvin tärkeää kysyä, missä tämän asian kanssa mennään. Minusta se on erinomaisen tärkeää, koska koko eduskuntahan silloin yhtyi tähän ajatukseen. Se oli koko eduskunnan tahto ympäristövaliokunnan käsittelyn jälkeen, että näin kävisi, ja siksi haluaisin, että nykyhallituksella ja ministerillä olisi myös tätä intoa, koska tiedän, että siellähän koko ajan tämä kyseinenkin direktiivi elää ja Suomi pystyy siihen vaikuttamaan. Siksi olen pitänyt tätä tärkeänä.

Ja meidän näimme täällä viime syksynä varsin kummallisen näytelmän, puhemies, sen suhteen, että kun nyt Suomessakin alettiin puhua ja on puhuttu pitkään, itse asiassa useita vuosia, ikään kuin turhan normiston purkamisesta myös kotimaassa, niin kun puhutaan näin, niin sitten tapahtui niin, että hallitus jostain kumman syystä ei suinkaan liikkunut siihen suuntaan, että vanhojen omakotitalojen osalta tulisi vapaaehtoinen energiatodistus, vaan kävikin päinvastoin, että pistettiin jo autotallitkin energiatodistuksen piiriin. Tätä me kyllä kovasti hämmästelimme SDP:ssä, että miksi tähän suuntaan liikuttiin, koska nythän olisi ollut oikea aika tietenkä puuttua siellä EU:n suunnassa siihen, että onko tämä direktiivi kuitenkin sellainen, jota pitää mielestämme muuttaa.

Puhemies! En tässä yhteydessä halua muuta kuin ikään kuin kuitata viestiniä hallitukselle sen, että edelleen tämä asia on minusta ajankohtainen ja edelleen myös kansallisessa todistuksessa on kehittämisen varaa. Tuolloinhan eduskunta teki myös toisen ponnen, jossa se edellytti, että kansallista lainsäädäntöä korjataan tehokkaammaksi, sanotaanko, läpinäkyvämmäksi, ymmärrettävämmäksi ja sillä tavalla myös näitä hankalia kertoimia, jotka eivät aina anna ihan todellista kuvaa, muutetaan — ja olen vähän saanut sellaista käsitystä, että vielä tämä ei ole suinkaan sellaisessa vaiheessa kuin pitäisi. Omakotiliitolta esimerkiksi olen kuullut terveisiä, että vielä tarvitsisi paljon toimia tehdä, jotta tähän tavoitteeseen päästäisiin, ja haluan myös sitä tässä puheenvuorossa korostaa.

**16.27 Martti Mölsä si:** Arvoisa puhemies! Aluksi vanha sanonta: "Missä EU, siellä ongelma." Jälleen energiatodistuslainsäädäntö joudutaan muuttamaan. Tämäkin muutos johdetaan EU:sta. Komissio katsoo, että Suomi sallii liikaa poikkeuksia eli helpotuksia kansallisella tasolla. Nyt energiatodistusten piiriin lisätään kasvihuoneet ja väestönsuojat. Lomamasunnot ja puolustushallinnon käytössä olevat rakennukset olisivat edelleen todistuksista vapaat.

Edellä todetuille muutoksille emme mahda mitään. Mutta mitä tulee tähän lakiehdotukseen — näihin terminologisiin muutoksiin, joilla parannetaan ymmärrettävyyttä — niin mielestäni siinä mennään hieman metsään, kun käsite "laskennallinen kokonaisenergiankulutus" muutetaan muotoon "vakioituun käyttöön perustuva kulutus". Tämä johdattelee ajatukset liian lähelle termiä "toteutunut energiankulutus", joka erikseen tietenkin joudutaan ilmoittamaan ja antamaan energiatodistuksessa.

Mitä tulee tässä aikaisemmin edustaja Viitasen toteamaan, niin hänen piti ministeriaikanaan hoitaa välittömästi tämä. Lupasitte silloin, että kansalaisaloitteen pohjalta te hoidatte välittömästi tämän asian kuntoon, että omakotitalot tulisivat tähän vapaaehtoisesti. Miksi ette hoitanut asiaa silloin? Nyt te arvostelette taas, mutta jätitte asian hoitamatta.

## Punkt i protokollet PR 106/2017 rd

16.28 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minulla oli silloin kyllä aika vahva vuoropuhelu eduskunnan kanssa, ja uskon, että ainakin ne edustajat, jotka seurasivat tilannetta, tiesivät koko ajan, missä mennään, ja ympäristövaliokunnassakin kävin kuultavana asian suhteen. Sen ajan, minkä olin siinä ministerinä tämän kansalaisaloitteen jälkeen, käytin aktiivisesti EU:hun kirjelmöiden saaden sieltä vastauksen, jossa viitattiin tulevaan aikaan, ja siinä välillä hallitus vaihtui. Ja nyt sitten tämä tuleva aika, jolloin sitten tähän direktiivin evaluointiin ja muuhun siellä EU:ssa ollaan puututtu, ei ole ollut enää minun vastuullani. Minä en voi koko EU:n aikataulua muuttaa, mutta pystyn kyllä sen asenteen ottamaan — toisin kuin tässä edustaja Mölsä edellä, kun pitää sanoa, että kyllä vain tämä johtuu EU:sta ja mitään ei ole tehtävissä — että kyllä on ainakin oltava aktiivisuutta ja on yritettävä. Silloin, arvoisa puhemies — voitte lukea koska tahansa pöytäkirjoista — nimenomaan sanoin eduskunnan edessä, että ei ole selvää, että tuosta vain sormia napsautamalla EU suostuu vaatimuksiimme, mutta yrittänyttä ei laiteta. Aina pitää yrittää.

Myös kotimaisen lainsäädännön valmistelun käynnistin. Perustin työryhmän, jossa muun muassa Omakotiliitto oli edustajana, [Puhemies koputtaa] ja linjasin jatkotyön nimenomaan näiden mallien pohjalta seuraavalle hallitukselle pohjaksi.

16.29 **Ari Torniainen kesk**: Arvoisa puhemies! Olen edustaja Viitasen kanssa siitä samaa mieltä, että aina kannattaa ja pitää yrittää myöskin vaikuttaa EU:hun, ettei EU säätäisi meille tiettyjä pakotteita tänne Suomeen. Tämäkin lakiesitys, mikä meillä nyt on, tulee siitä, että Euroopan komissio on antanut Suomelle virallisen huomautuksen rakennusten energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanosta. Elikkä nyt täytetään sitä, mitä EU:sta on meiltä vaadittu, elikkä kasvihuoneiden, väestönsuojien ja eräiden muiden rakennusten ehdotetaan tulevan energiatodistusmenettelyn piiriin. Käytännössä tämä ei kuitenkaan vaikuta meillä juuri ollenkaan, koska kasvihuoneet voidaan katsoa muunlaisiksi rakennuksiksi ja ne eivät tarvitse sitten niitä energiatodistuksia. Samoin myöskin pääosin meillä väestönsuojat, kun ne ovat esimerkiksi kerrostaloissa, ovat energiatodistuksen piirissä jo nyt tällä hetkellä. Itse olen kyllä samaa mieltä siitä, että meillä tulisi myöskin vanhat asuinrakennukset, asuintalot saada sellaisiksi, etteivät ne olisi energiatodistuksen piirissä. Sitä tulisi varmaan meidän kaikkien viedä myöskin suomalaisten meppien tietoisuuteen, että he siellä EU:ssa ajaisivat tätä asiaa. Itse olen samaa mieltä.

Sitten mitä tulee itse energiatodistukseen, olen sitä mieltä, että sitä tulisi edelleen kehittää, että siitä saisi enemmän tietoa kuin mitä tänä päivänä siitä saa. Esimerkiksi kun energiatodistukseen määritellään E-luku, niin meillä energiatodistus on voimassa kymmenen vuotta ja sinä aikana tulee jo käytännössä kolme erilaista laskentatapaa sille E-luvulle, jolloin ei pysty enää katsomaan, mikä on se oikea ja todellinen siinä. Että pitäisi myöskin katsoa, mitä ovat ne todelliset kulutukset siellä rakennuksissa, miten ne on rakennettu — ei pelkästään sitä teoreettista lukua, niin kuin tähän asti pääosin on katsottu. Itse kylläkin, jos lähtisin ostamaan omakotitaloa, [Puhemies koputtaa] katsoisin, miten se on rakennettu, minkälaisilla piirustuksilla ja miten sitä käytetään.

16.31 **Hannu Hoskonen kesk**: Arvoisa herra puhemies! Tämä nyt esillä oleva hallituksen esitys ja siitä tullut ympäristövaliokunnan mietintö osoittavat sen kyllä, että tämä energiatodistushomma ei mielestäni kaikilta osin ole järkevä. Se, että sinne tulee nyt lisää kasvihuoneet ja väestönsuojat, ei varmaan tämän maailman juoksussa paljon yhtään minnekään

## Punkt i protokollet PR 106/2017 rd

päin heitä näitä asioita, ei parempaan eikä huonompaan suuntaan. Turhaa byrokratiaa luodaan, tietysti se on tässä se suurin ajatus ehkä.

Todellakin minun mielestäni vanhojen omakotitalojen energiatodistukset ovat kanssa ihan turhanaikaisia, koska kuitenkinhan on asia niin, että merkitystähän on vain sillä, miten paljon se vanha omakotitalo energiaa oikeasti kuluttaa. Sähkön kulutus on maailman helpoin asia mitata, saa vuosittain sähköyhtiöltä raportin kilowatin tarkkuudella, paljonko on sähköä mennyt, ja sitten tietää, lämmittääkö puulla vai maalämmöllä vai millä, sieltä myös kustannukset.

Minusta Euroopan unioninkin olisi kyllä hyvä joskus pysähtyä miettimään, mitä ne oikeat asiat ovat, ja tällainen turha teoretisointi jättää pois. Murheellisena olen seurannut vain tämän Euroopan unionin tekemisiä ja meidän suomalaisten tekemisiä tässä maankäytötdirektiiviasiaissa ja samoin myös uusiutuvan energian direktiiviasiaissa. Siellä kyllä ne palkitaan, jotka ovat metsänsä jo hakanneet ja kivihiiltä käyttävät, ja niitä rangaistaan, joilla uusiutuva metsä kasvaa hurjaa vauhtia. Kun tällä tavalla asioita hoidetaan yleensä Euroopassa, niin ei siinä kyllä luottamus tällaisista yhteistä hyvää kohtaan paljon kasva, kun niitä, jotka tekevät asiansa hyvin, rangaistaan ja ne, jotka niin sanotusti ovat pelinsä jo pelanneet ja metsänsä esimerkiksi tässä tapauksessa nurin hakanneet, palkitaan. Kun tällä keinoin asioita hoidetaan, niin kyllä siinä pikkuhiljaa jonain päivänä jäsenmaillekin tulee mieleen, että onko tässä mitään järkeä.

**16.33 Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Periaatteiltaan kaksi edellistä puheenvuoroa olivat minusta tärkeitä siksi, koska ne antoivat vahvistusta sille samalle ajatukselle, mikä minulla on, että edelleen kannattaa EU:hun vaikuttaa ja että toisaalta sisällöllisesti tämä asia ei kerta kaikkiaan ole vielä kunnossa. Mielestäni olisi hyvin viisasta kuunnella tässä kansallisen mallin valmistelussa nyt esimerkiksi sitä Omakotiliittoa, koska siellä on paljon asiantuntemusta ja tietämystä ja taitamusta, ja muutenkin kansalaisaloitteen hengessä minusta on hyvä näissä asioissa edetä.

Eli asiat eivät ole vielä kunnossa, ja siksiäpä myös pidän näitä edellisiä puheenvuoroja hyvin tärkeinä, puhemies, koska te tulette hallituspuolueesta ja, kuinka ollakaan, ministeri Tiilikainen on nyt näiden asioiden päällä, joten kerrottehan nämä terveiset myös hänelle, sekä sen EU:n suhteen että tämän energiatodistuksen sisällön suhteen, koska nyt olisi mahdollisuus todellakin toimia. Minä olen sitä seurannut jonkin verran, että siellähän on erilaisia luonnoksia lausunnoilla ja muita, mutta siinä vaiheessa, kun sitten — toivottavasti pian — nämä korjausehdotukset tuodaan, toivon, että siinä sitten huomioidaan myös tämä palaute vahvasti.

**16.34 Riitta Myller sd:** Arvoisa puhemies! Kun tämä asia edellisen kerran oli täällä eduskunnassa käsittelyssä — jolloin siis lisättiin muun muassa nämä nyt esille tulleet autotallit energiatodistusmenettelyn piiriin — silloin sosiaalidemokraatit jättivät vastalauseen, jossa todettiin, että Suomen pitää olla aktiivinen ja selvittää, milloin tätä asiaa käsitellään Euroopan unionin tasolla sillä tavalla, että siihen näitä muutoksia voidaan aikaansaada.

Mutta kiinnittäisin huomiota siihen, että tässähän on kysymys siitä, että komissio tekee omaa työtään tällä hetkellä. Komission tehtävänä on valvoa, että jäsenmaissa viedään kansalliseen lainsäädäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston yhdessä hyväksymä lainsäädäntö. En malta olla tässä sanomatta sitä, että Suomen pitäisi olla entistä aktiivisempi sil-

## Punkt i protokollet PR 106/2017 rd

loin, kun lainsäädäntöä tehdään. Tämä tarkoittaa aktiivisuutta ministerineuvostossa ja aktiivisuutta Euroopan parlamentissa, koska molemmissa lainsäädäntöä tehdään.

Suomella on joskus sellainen asenne ollut, kun esimerkiksi energiatehokkuudesta Euroopan tasolla päätetään, että meillä on kaikki hyvin, mitään ei tarvitse tehdä. Tämä ei edesauta sitä, että me löytäisimme meille mielekkäitä ja järkeviä tapoja sisällyttäväksi tänne eurooppalaiseen yhteiseen lainsäädäntöön. Kukaan ei niitä meidän puolestamme tee, jos me emme niitä itse aktiivisesti sinne esitä, joten kyllä meidän täytyy katsoa myös peiliin silloin, kun moitimme komissiota siitä, että se suorittaa omia tehtäviään.

**16.36 Ari Torniainen kesk:** Arvoisa puhemies! On hyvä kuulla, että me olemme tässä salissa nyt, ketkä ovat vielä täällä paikalla, samaa mieltä siitä, että Suomen tulee aktiivisesti vaikuttaa myöskin EU:ssa tapahtuvaan päätöksentekoon ja viedä niitä viestejä, nimenomaan myöskin meidän mepeille, miten täällä Suomessa toimitaan. Me olemme hyvin erilaisessa tilanteessa kuin esimerkiksi Keski-Euroopassa, vaikkapa ilmasto-olosuhteiden takia, nimenomaan asuntotuotannossa ja rakentamisessa ja myöskin asumisessa.

Edustaja Viitanen totesi, että Omakotiliitolla on erittäin hyviä näkemyksiä energiatodistukseen liittyvissä asioissa. Olen ihan samaa mieltä siitä asiasta, ja aivan varmasti myöskin ministeri Tiilikainen on tietoinen näistä asioista. Kun sitten kehitetään tätä energiatodistustajärjestelmää meillä, se on hyvä asia, että siinä otettaisiin myöskin digitalisaatio huomioon, sillä tulevaisuudessa nimenomaan älylaitteiden ja älykkään sähköverkköjärjestelmän kehittyminen mahdollistaa meillä kysyntäjoustoon perustuvien ratkaisujen yleistymisen ja niin poispäin. Mutta ei pelkästään se, mitä se tulevaisuudessa on, vaan myöskin mitä rakennukset ovat tänä päivänä, tulee huomioida. Energiatodistushan sisältää myös säästösuosituksia, joiden avulla rakennuksen energiatehokkuutta voi parantaa. Se on hyvä asia. Itse toivon, että energiatodistus ei ole liian monimutkainen asia vaan siinä annetaan nimenomaan käytännönläheistä tietoa niille asukkaille, jotka sitä tarvitsevat. Tosiasiahan on, että energiatodistusta tarvitaan ainoastaan siinä vaiheessa, jos asuntoa lähtee myymään tai vuokraamaan. Sekin on huomattava. Ja kyllä, niin kuin sanoin, silloin kun ostaja lähtee sitä asuntoa tai taloa hankkimaan, hän tarvitsee nimenomaan tietoa, mitä se asunto sisältää, miten sitä käytetään ja mitkä ovat [Puhemies koputtaa] sen kulutukset. Se on tärkeintä.

**16.38 Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Vielä tästä energiatodistuksesta se, että varmaan oma merkityksensä silläkin on, mutta kun katsoo tätä tapaa, millä se on Suomessa toteutettu ja mihin Euroopan unioni meitä velvoittaa, olisin suonut kyllä siinä olevan vähän enemmän maalaisjärkeä, koska todellakin se palvelee tämmöisiä teoreettisia lukuja eikä sitten kuvaa esimerkiksi vanhojen omakotitalojen osalta todellista tilannetta. Siinä on sinänsä aivan valtava ristiriita, se on ihan kamala ristiriita.

Mitä Omakotiliitto on tästä asiasta lausunut? Olen samaa mieltä, että siellä on järkeviä sanoja, mutta kun katsoo sitten tätä eurooppalaista päätöksentekoa muutenkin, niin kyllä välillä tulee mieleen, että olisiko meillä ihan oikeasti, sanotaan vaikka uusiutuvan energian tapauksissa, syytä käydä vähän syvempää keskustelua siitä, että vihdoinkin ja viimein pääsisimme jonain päivänä sille tasolle, että Euroopan unionissa käsiteltäisiin vain isoja, isoja asioita ja tällaiset pienet nippelijutut, esimerkiksi energiatodistushomma, jäisivät ihan taka-alalle.

Katsokaapa, mikä meidän tämän päivän rakennusten ongelma tässä maassa on. Eilispäivänä saimme lehdistä lukea, että Jätkäsaareen rakennettavissa uusissa taloissa on nyt jo ve-

## Punkt i protokollet PR 106/2017 rd

sivahinkoja. Onko sitten huolimaton työ, väärät materiaalit vai mikä siinä on se syy ollut, mutta joka tapauksessa sutta ja sekundaa syntyy ja me kiistelemme täällä, onko joku energiatodistus ajan tasalla vaiko ei [Pia Viitanen välihuuto] — anteeksi, keskustelemme, kiitoksia edustaja Viitanen, me siitä keskustelemme täällä — ja tosiasiaa ne ongelmat ovat jossakin ihan muualla. Alkaa olla puolet koulutaloista homeessa ja jotakin muuta ongelmaa lapsille tulee, kun käyvät koulua, joten eiköhän tässä olisi pikkuhiljaa aika tulla järkiinsä Euroopan unionissakin, että saataisiin ihan oikeita asioita päätettyä ja lopetettaisiin tällainen turhanaikainen byrokratian viljely, joka ei varmasti johda mihinkään muuhun kuin kasvaviin kustannuksiin.

**16.41 Martti Mölsä si:** Arvoisa puhemies! Alun perin energiatehokkuusdirektiivistä lähdettiin johtamaan tätä energiatodistuskia, ja tietenkin tarkoitus oli hyvä silloin. Vertailtavuus oli kautta Suomen sellainen, että otettiin Helsinki tai Utsjoki, niin aina ainakin tiedettiin, kuinka paljon se omakotitalo kuluttaa energiaa, ja siitä pystyttiin päättämään tehokkuus, ja sitten siitä johdettiin myös korjaustoimenpiteitä ja ymmärrettiin sitten, että niillä tullaan saavuttamaan jotain.

Mutta lakia muutettiin 2013, ja silloin tulivat mukaan nämä muutokertoimet, eli puhuttiin poliittisesta ohjauksesta, ja se vei tämän lain tarkoituksen siihen suuntaan, että enää vertailtavuutta ei ole, ja sitten ovat ne myöhemmät muutokset, koko ajan muutetaan lakeja ja tehdään muutoksia, ja ne johtavat siihen, että näitä ei voida enää tasapuolisesti verrata. Siinä on tämä tämänhetkinen ongelma, ja tällä on romutettu koko hyvä ajatus, mitä alun perin on ollut.

Eli sitten tämä lopputulos tässä on, että EU:sta meitä ohjaillaan ja tällä energiatodistuksella nyt ei enää oikeastaan ole mitään merkitystä.

**16.41 Pia Viitanen sd:** Itse asiassa en sitä lähde tässä käymään kovin pitkälti läpi, mutta kannattaa jossain vaiheessa tutustua juuri siihen mielenkiintoiseen historiaan, mikä lähtee EU:sta ja näiden direktiivien vaatimuksista ja aikanaan Suomen vaateista niissä. Kuten jo kerroin, silloin ihan lähtömetreillä Suomi pitkään yritti saada näitä vanhoja omakotitaloja vapaaehtoiseksi, ennen pitkää hävisi sen taistelun ja ne tulivat. Välillä sitten direktiiviä jopa muutettiin: siinä ei ollut alun perin esimerkiksi tätä muutokerrointa, joka nyt on mielestäni ihan juuri se ongelma. [Martti Mölsän välihuuto] — Me emme muuten aja. Tarkistin senkin aikanaan, miten se tuli. Eduskunta muuten ei antanut silloin siitä edes kovin risiiriitaisia terveisiä ministerille, ja muistaakseni taisi olla Pekkarinen, joka silloin kävi kuitaamassa aikanaan Euroopan unionin ministerineuvostossa tämän muutoksen siihen direktiiviin, joka ikään kuin edellytti näitä muutokertoimia.

Kuten sanottu, tässä on pitkä ja mielenkiintoinen historia, siihen kannattaa tutustua, mutta mielestäni nimenomaan, koska ei se syy ole mihinkään kadonnut, miksi Suomi silloin näin halusi alkuperäisessä tavoitteessaan, niin koska EU nyt kuitenkin höllentää itse monessa asiassa käytäntöjään ja puhuu REFIT-hengestä ja normien purusta ja muusta, siksi jos koska nämä viimeisimmät muutama vuosi olisivat olleet se paikka, milloin olisi pitänyt EU:hun vaikuttaa, jotta nämä direktiivit muuttuisivat. Siksi mielestäni — korostan edelleen sitä — periksi ei tulisi antaa, ja siksi aina on uskottava siihen, että vaikka reitti voisi olla pitkä, hankala ja monimutkainen, niin siitä huolimatta jaksaisimme yrittää myös näitä reittejä.

## **Punkt i protokollet PR 106/2017 rd**

16.43 **Ari Torniainen kesk:** Arvoisa puhemies! Haluan painottaa sitä vielä tähän keskustelun loppuksi, että tämä ympäristövaliokunnan mietintö on yksimielinen nimenomaan tähän hallituksen esitykseen, että tällä tavalla tulee edetä, tämä lakiesitys viedä eteenpäin.

Mutta haluan puuttua siihen, minkä erinomaisen asian otti edustaja Hoskonen esille nimenomaan: kun me puhumme ja laadimme energiatodistuksia, niin ovatko ne aivan välttämättömiä sitten, mitä niistä nyt tänä päivänä saa sitä tietoa. Omasta mielestäni niiden tulisi olla informatiivisempia, nimenomaan siihen käyttäjälähtöisyyteen perustuvia tietoja siinä. Meillä on varmasti rakennuksissa nimenomaan paljon muitakin isompia ongelmia kuin se energiatodistus itsessään. Nimenomaan sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi rakennuksissa, mihin edustaja Hoskonen viittasi, tulisi käyttää enemmän aikaa, että niistä päästään eroon, että asunnot, talot, oppilaitokset ynnä muut ovat terveellisiä olla ja työskennellä. Se olisi tärkeä asia myöskin tulevaisuudessa.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslag 1 och 2 i proposition RP 86/2017 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslagen avslutades.